

Kulturvern
forbundet

Trøndelag

kulturarvnettverk

KULTURVERNFORBUNDET

ETABLERING AV TRØNDELAG KULTURARVNETTVERK

Om Kulturvernforbundet

Paraplyorganisasjonen for de landsdekkende kulturvernorganisasjonene

Formål: å styrke kulturarvens rolle i norsk samfunnsliv

Ansvarsområder:

- Møteplasser, fellestiltak, samordning, synlighet
- Myndighets- og samfunnskontakt, nettverk og informasjon
- Politisk lobbyvirksomhet
- Kulturminnedagene
- Arrangerer konferanser, seminarer, politiske debatter
- Prosjekter og satsingsområder

Det frivillige kulturvernet

- 31 landsdekkende organisasjoner
- 2600 lokallag
- 270 000 medlemmer
- 7 millioner timer frivillig innsats i året
- 5000 årsverk
- Verdiskaping på ca. 2 milliarder kroner i året
- I tillegg: hundrevis av lokale lag og foreninger som ikke er organisert.

Det frivillige kulturvernet

- Dokumentasjon, bevaring, kunnskapsoverføring, formidling, videreføring
- Vern gjennom bruk – Levende kulturarv
- Sentrale for å oppnå nasjonale mål og internasjonale forpliktelser
- Spisskompetanse på sine områder, ansatte og frivillige
- Flere er UNESCO-akkrediterte rådgivere

Hvorfor skal vi danne regionale kulturarvnettverk?

Politiske føringer

- **Kulturmiljømeldingen («Engasjement, bærekraft og mangfold – nye mål i kulturmiljøpolitikken» 2020):** Alle skal ha mulighet til å engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø.
- **Riksantikvarens frivillighetsstrategi (2022):** «Det er et behov for større grad av samordning og mer helhetlig politikk på området»
- **Regjeringens strategi for kulturfrivilligheten (2023):** «Regjeringen vil støtte opp under regionale initiativ for opprettelse av samarbeidsorganer på kulturområdet»
- **Hurdalsplattformen:** «Regjeringa vil bidra til å samle og koordinere sektoren og støtte den frivillige innsatsen, som er heilt avgjerande på feltet»
- Regjeringen ønsker å etablere **regionale kulturfond**
- **Regionreformen:** Fylkene får et større ansvar for kulturmiljøsektoren
- En rekke regionale planer etterlyser en bedre samordning av det frivillige kulturvernfeltet

Regionale planer

- Regional plan for kulturmiljø i **Trøndelag** 2022-2030:
- «Fylkeskommunen vurderer å opprette et kulturmiljøråd i Trøndelag som kan fungere som et bindeledd mellom kommune, fylkeskommune, frivilligheten, museene, reiselivsnæring og andre aktører. Fylkeskommunen utarbeider vedtekter i samarbeid med Kulturvernforbundet. Rådet skal fungere som et rådgivende organ for oppfølgingen av planen.»
- Høsten 2023: Kulturvernforbundet er tildelt kr. 200 000 fra Trøndelag fylkeskommune for å etablere “Trøndelag kulturarvnettverk”.
- Tilskudd fra Riksantikvaren til etablering, kr. 200 000

Kulturvernforbundets regionale arbeid

- Kulturvernforbundets regionmøter (2014-2020)
- Buskerud Kulturminneråd
- Trøndelag kulturarvkonferanse 2022
- Høringsinnspill til regionale planer
- Oslo kulturarvnettverk

Oslo

kulturarvnettverk

- Initiativ fra Kulturvernforbundet
- Stiftelsesmøte 28. april 2022 med nesten 60 lokale lag til stede
- Organisasjon med eget styre
- Tett samarbeid med Kulturvernforbundet - samarbeidsavtale
- Lobbykurs
- Tilskuddsverksted
- Innspillsmøte til Kulturdepartementets arbeid med strategi for kulturfrivilligheten
- Skoleprosjekt om maritime håndverkstradisjoner
- Akershusstevnet

Båt, skole, skur

- Samarbeid mellom Husflidskonsulentene i Oslo og Viken kystlag
- Maritime håndverkstradisjoner for ungdomsskoleelever
- Valgfaget “Levende kulturarv” i Osloskolen
- Prosjektet har fått midler fra Sparebankstiftelsen DnB (Håndverkssløftet) på kr. 300 000,-
- Direkte resultat av Oslo kulturarvnettverk

Akershusstevnet 2023- en folkefest

- 40 000 besøkende over to dager
- 30 lokale lag og foreninger
- Offisiell åpning av stortingspresidenten
- Markering av Kulturminnedagenes 30-års jubileum
- Konserter, foredrag, demonstrasjoner, politisk debatt etc.

Nytt byråd, et slag mot Oslos kulturarv?

KULTUR

SVEIN SOLHJELL

Leder i Oslo Kulturarvnettverk

frivillighet ikke vil være et prioritert område. I Hammersborgerklæringen har det nye byrådet lansert en visjon om at Oslo skal være «verdens beste by» å leve og bli gammel i. Det er en ambisiøs visjon.

KRISTINE FORNES

Nestleder i Oslo Kulturarvnettverk

Det er derfor forunderlig at ikke kulturfrivilligheten gis større rom i erklæringen, når vi vet hva engasjement og frivillighet betyr for livskvalitet og folkehelse, spesielt innenfor kulturvernet.

Det er med bekymring vi registrerer at byrådsavdelingen for kultur, idrett og frivillighet nå skal splittes opp slik at vi som driver med kulturfrivillighet faller mellom to stoler. Kulturområdet i Oslo skal slås sammen med næring, og frivillighetsfeltet flyttes til byrådsavdelingen for sosiale tjenester.

Dette oppfatter vi som et tydelig signal fra det nye byrådet om at kultur-

Oslo er en by full av historie, tradisjoner og spennende kulturminner. I denne byen finnes det flere titalls lag og foreninger som bidrar med frivillig innsats for å ivareta, istandsette og formidle dette.

Det er husflidslag, historielag, fartøyvernere, motorhistoriske kjøretøyklubber, metallsøkere, slektsforskere og frivillige entusiaster i Fortidsminneforeningen og venneforeninger.

Å kunne bidra til at Oslo har en levende kulturarv er nærmest et livskall for tusenvis av engasjerte frivillige kulturvernere. Alle disse frivillige lokale lagene og foreningene har nå gått sammen og etablert Oslo kulturarvnettverk for å få til bedre samarbeid og samordning av hele feltet.

I Oslo kulturarvnettverk vil vi derfor følge nøye med på hvordan det nye byrådet skal jobbe for å ivareta Oslos verdifulle og mangfoldige kulturarv i tiden som kommer.

Vi er glade for at byrådet ønsker å ruste opp kulturhistoriske eiendommer, og gjerne i samarbeid med oss frivillige kulturvernentusiaster, men vi stusser over at de i samme erklæring ønsker å kvitte seg med kulturhistoriske eiendommer i forfall.

Dette er en altfor lettvent utvei, og vi er

redde for at viktige deler av byens bygningshistorie vil gå tapt dersom kommunen velger løsningen med å selge istedenfor å istandsette og bevare. Kommunen har et stort ansvar for å ivareta vår felles kulturarv og historiske bygg.

Oslos kulturminner er viktige for byens identitet og befolkning og de engasjerer – det har vi sett eksempler på gjennom kampen mot rivingen av Y-blokka og arkitekturopprøret.

Kulturminnene forteller oss hvor vi kommer fra. De forteller byens historie, og bidrar til følelser av stolthet og tilhørighet for innbyggerne. Og dette er kanskje de viktigste byggesteinene vi har for å bygge en trygg og inkluderende by for alle som bor her.

Eller som det nye byrådet ville sagt: «Verdens beste by å leve i».

Bedre
samordning

Regionale
kulturarvnettverk

Hva skal vi med Trøndelag kulturarvnettverk?

- Møteplasser mellom frivilligheten – samarbeid og felles prosjekter
- Felles arrangementer
- Bygge nettverk mellom frivillige lag/foreninger og offentlig forvaltning, museum, arkiv og andre kulturarv-aktører
- Jobbe for å bedre rammene for det frivillig kulturvernet i regionen. Kontakt med kommunen, fylkeskommunen, sponsorer, næringsliv, turisme, tilskuddstiftelser, private givere.
- Høringsinstans til kommunen og fylkeskommunen. Samordning av budskap
- Jobbe politisk for å løfte hele kulturvernfeltet
- Prosjektledelse
- Arrangere konferanser, seminarer, faglige møteplasser
- Kulturvernforbundets forlengede arm i regionene, med et eget selvstendig styre.
- Samarbeide med de andre regionale nettverkene
- Trøndelag kulturarvnettverk skal være et serviceorgan for alle frivillige lag og foreninger.

Veien videre – forslag til fremdriftsplan

- Ansette prosjektleder (ca. 20 % stilling i ett år) i Trøndelag
- Kartlegging av hele det frivillige kulturvernfeltet i Trøndelag
- Stiftelsesmøte i Trøndelag Kulturarvnettverk: februar 2024
 - Valg av interimstyre og valgkomite
- Konstituerende årsmøte mai/juni 2024
 - Valg av styre, vedta vedtekter og handlingsplan
- Etablere organisasjonsnummer – søke drifts- og prosjektmidler
- Koordinere aktiviteter og medlemsmøter

Flere nettverk på gang

- Oslo Kulturarvnettverk – etablert 2022
- Trøndelag kulturarvnettverk – etableres våren 2024
- Vestland kulturarvnettverk – oppstart våren 2024
- Innlandet Kulturarvnettverk – Kick-off i forbindelse med Kulturvernforbundets landsmøte, mai 2024
- Østfold Kulturarvnettverk– 2024/25
- Formelt samarbeid med Kulturvernrådet i Akershus (KiA)

Forslag, tilbakemeldinger, ris og ros:

post@kulturvern.no